

Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 • tālr. (+371) 67388624 • fakss (+371) 67388634 • e-pasts: ptac@ptac.gov.lv

LĒMUMS

Rīgā

2009.gada 5.novembrī

Nr. E03-REUD-42

Par administratīvā soda un tiesiskā pienākuma uzlikšanu

Par normatīvo aktu prasībām neatbilstošas reklāmas sniegšanu vai izplatīšanu, par kuru paredzēts administratīvais sods Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta otrajā daļā

Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktores vietniece Brigita Liepiņa saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 260.panta trešo daļu, nepiedaloties sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Pronets”, juridiskā adrese: Raunas iela 58/7-154, Rīga, vienotās reģistrācijas numurs: 40003566530, izskatīja administratīvo lietu un konstatēja:

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC), izvērtējot SIA „Pronets” (turpmāk – Sabiedrība) drukātajā reklāmas materiālā ar saukli *Laiks taupīt* (turpmāk – Reklāma) sniegtās informācijas patiesumu, ir konstatējis Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma (turpmāk – NKAL) un Reklāmas likuma pārkāpumu.

Saskaņā ar NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punktu, kas nosaka, ka *komercprakse – darbība (uzvedība, apgalvojums, komerciāla saziņa, tirgvedība) vai bezdarbība (noklusējums), kas tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu, preces (ķermeniskas vai bezķermeniskas lietas) pārdošanu vai pakalpojuma sniegšanu patērētājam*, Reklāmas sniegšana un izplatīšana ir uzskatāma par komercpraksi, jo tā ir darbība, kas tieši saistīta ar pakalpojuma sniegšanas veicināšanu patērētājiem.

Saskaņā ar NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punktu, kas nosaka, ka *komercprakses īstenotājs – ražotājs, pakalpojuma sniedzējs vai pārdevējs, kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros īsteno komercpraksi, kā arī jebkura cita persona, kas rīkojas ražotāja, pakalpojuma sniedzēja vai pārdevēja vārdā vai uzdevumā, ir komercprakses īstenotājs*, Sabiedrība ir uzskatāma par komercprakses īstenotāju.

Sabiedrība Reklāmā cita starpā piedāvā pakalpojumu paketi (3.pakete) par Ls 15.30, kas ietver internetu ar ātrumu līdz 35 Mbit/s, telefona līnijas abonēšanu ar bezmaksas sarunām, 600 bezmaksas minūtes „Lattelecom” tīklā, kā arī bezmaksas uzstādīšanu. Reklāmā norādīts, ka pirmos 4 mēnešus maksai par pakalpojumu paketi ir 50% atlaide un ka pakalpojumu līgums ir beztermiņa.

Reklāmā, kas atzīstama par Sabiedrības piedāvāto pakalpojumu speciālā piedāvājuma reklāmu, norādīts, ka akcija ir spēkā vienu mēnesi, taču nav sniegta informācija, kuras obligātumu nosaka Reklāmas likuma 6.panta pirmās daļas 2.punkts,

t.i. – reklāmā, kurā izteikts speciāls piedāvājums, norāda datumu, kurā speciālais piedāvājums sākas un beidzas. Saskaņā ar Sabiedrības 24.09.2009. paskaidrojumu Reklāmā izteiktā piedāvājuma darbības laiks bija 2009.gada augusts.

Ņemot vērā iepriekš minēto, PTAC pieprasīja Sabiedrībai iesniegt ar patērētāju noslēgta līguma par 2. vai 3. Reklāmā piedāvāto pakalpojumu paketi, kopiju. 15.10.2009. PTAC saņemta 28.08.2009. līguma Nr.Tall61-6 kopija. No līguma satura izriet, ka tas noslēgts par interneta pakalpojuma sniegšanu un pakalpojuma saņemšanai nepieciešamo iekārtu bezmaksas ierīkošanu, kā arī iekļauta norāde par atlaidi 50% apmērā uz 4 mēnešiem. Pakalpojuma cena ir Ls 15.30, kas atbilst Reklāmā norādītās 3.pakalpojumu paketes cenai. Līguma darbības minimālais termiņš noteikts 6 mēneši. Ņemot vērā minēto, PTAC konstatē, ka līguma noteikumi neatbilst Reklāmā sniegtajam piedāvājumam, respektīvi, līgums nav beztermiņa, līgumā nav iekļauta telefona līnijas abonēšana ar bezmaksas sarunām, kā arī nav paredzētas 600 bezmaksas minūtes sarunām „Lattelecom” tīklā. Reklāmā piedāvātais interneta ātrums ir 35 Mbit/s, bet līgumā paredzētais maksimālais interneta ātrums ir 30 Mbit/s. No minētā izriet, ka Sabiedrības rīcība, sniedzot Reklāmu, ir patērētājus maldinoša un profesionālajai rūpībai neatbilstoša.

21.10.2009. ar vēstuli Nr.21-06/8194 PTAC informēja Sabiedrību par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā, kā arī par Sabiedrības tiesībām saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 62. pantu izteikt viedokli un argumentus administratīvajā lietā. Vienlaicīgi PTAC pieprasīja Sabiedrībai iesniegt rakstisku informāciju par Reklāmas izplatīšanas vietām, laiku un apjomu. Atbilde uz minēto vēstuli PTAC nav saņemta.

NKAL 9.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka komercpraksi uzskata par maldinošu, ja *tās ietvaros tiek sniegta nepatiesa informācija vai šī informācija jebkādā veidā, tostarp vispārējās pasniegšanas ziņā, maldina vai varētu maldināt vidusmēra patērētāju pat tad, ja faktiski ir pareiza*. Ņemot vērā iepriekš minēto, Sabiedrība ir īstenojusi negodīgu komercpraksi, jo saskaņā ar NKAL 4.panta otrās daļas 2.punktu komercprakse ir negodīga, ja tā ir maldinoša.

Savukārt NKAL 15.panta trešā daļa nosaka: *Ja komercprakses īstenoātājs nesniedz saskaņā ar šā panta otro daļu pieprasīto informāciju vai sniedz to nepilnīgi, Uzraudzības iestāde ir tiesīga uzskatīt, ka komercpraksē izmantotā informācija ir neprecīza vai nepatiesa*.

Ņemot vērā minēto un izvērtējot lietā esošos materiālus, PTAC konstatē, ka Sabiedrības iesniegtie dokumenti nesatur pierādījumus Reklāmā sniegtajiem apgalvojumiem.

Vienlaicīgi PTAC norāda, ka Sabiedrība ir īstenojusi NKAL 6.pantā definēto profesionālajai rūpībai neatbilstošu komercpraksi – t.i., *komercpraksi uzskata par profesionālajai rūpībai neatbilstošu, ja tā netiek veikta ar tāda līmeņa prasmi un rūpību, ko patērētājs var pamatoti sagaidīt un kas atbilst attiecīgajā saimnieciskās vai profesionālās darbības jomā vispārārtītai godīgai tirgus praksei un labas ticības principam*, jo, sniedzot maldinošu informāciju un neievērojot Reklāmas likuma 6.panta pirmās daļas 2.punkta prasības Reklāmā, nav rīkojusies atbilstoši profesionālajai rūpībai, kā arī sniegusi normatīvo aktu prasībām neatbilstošu reklāmu.

PTAC paskaidro, ka Sabiedrības īstenoto komercpraksi PTAC vērtē no vidusmēra patērētāja uztveres viedokļa, ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2005/29/EK, kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK un Eiropas

Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/7/EK, 98/27/EK un 2002/65/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr.2006/2004 („Negodīgas komercprakses direktīva”), un Eiropas Kopienų tiesas (turpmāk – EKT) praksē norādītos vidusmēra patērētāja kritērijus – patērētājs, kurš ir pietiekoši zinošs un labi informēts, kā arī pietiekoši vērīgs un piesardzīgs (skat. Direktīvas preambulas 18.punkts; EKT C-112/99, 52.paragrāfs; C-44/01, 55.paragrāfs; C-356/04, 78.paragrāfs; C-381/05, 23.paragrāfs).

Saskaņā ar Negodīgas komercprakses direktīvas (2005/29/EK, 2005.gada 11.maijs) preambulas 11.punktu ar šo direktīvu ir sasniedzama augsta līmeņa patērētāju tiesību aizsardzība, nosakot vienotu vispārēju aizliegumu tādai negodīgai komercpraksi, kas kropļo patērētāju saimniecisko rīcību.

Minētās direktīvas 2.panta e) punkts nosaka, ka, *būtiski kropļot patērētāja saimniecisko rīcību” nozīmē izmantot komercpraksi, lai būtiski mazinātu patērētāja spējas pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu, tādējādi liekot patērētājam pieņemt tādus lēmumus par darījuma veikšanu, kādus viņš citādi nebūtu pieņēmis. Savukārt 2.panta k) punkts nosaka, ka „lēmums veikt darījumu” ir jebkurš patērētāja pieņemts lēmums par to, vai, kā un pēc kādiem noteikumiem veikt pirkumu, vai veikt pilnus vai daļējus maksājumus, paturēt produktu vai no tā atbrīvoties, vai attiecībā uz to izmantot līgumtiesības, neatkarīgi no tā, vai patērētājs nolemj rīkoties vai no rīcības atturēties.*

NKAL 15.panta astotā daļa nosaka: *Ja Uzraudzības iestāde atzīst komercpraksi par negodīgu, tā ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem: 1) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu atbilstošā veidā sniegt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu komercprakses atbilstību šā likuma prasībām; 2) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi; 3) aizliedz negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama; 4) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu publicēt attiecīgajai komercpraksi atbilstošā saziņas līdzeklī paziņojumu, kurā norāda laboto informāciju, atsaucot negodīgo komercpraksi; 5) piemēro administratīvo sodu likumā noteiktajā kārtībā.*

Izvērtējot lietderības apsvērumus, PTAC uzskata, ka Sabiedrībai nav lietderīgi uzlikt kādu no NKAL 15.panta astotās daļas 1., 3. un 4.punktā paredzētajiem tiesiskajiem pienākumiem. PTAC uzskata, ka, ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt efektīvu patērētāju tiesību un tiesisko interešu aizsardzību, ir lietderīgi saskaņā ar NKAL 15.panta astotās daļas 2.punktā noteikto Sabiedrībai uzlikt tiesisku pienākumu izbeigt negodīgu komercpraksi, pārtraucot sniegt Reklāmu. Ņemot vērā, ka Reklāma jau ir izplatīta un komercprakses negatīvā ietekme jau ir notikusi un patērētāju tiesiskās intereses jau ir neatgriezeniski aizskartas, PTAC uzskata, ka, pamatojoties uz NKAL 15.panta astotās daļas 5.punktu, Sabiedrībai nosakāms ietekmēšanas līdzeklis par administratīvo pārkāpumu, piemērojot administratīvo sodu. Tomēr, ņemot vērā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 35.panta otro daļu un PTAC konstatētos pārkāpumus, PTAC konstatē, ka sods par administratīvo pārkāpumu piemērojams saskaņā ar Reklāmas likuma 15.panta ceturtās daļas 5.punktu par LAPK 166.¹³ panta otrajā daļā noteikto pārkāpumu.

Ar administratīvā soda palīdzību Sabiedrība tiks motivēta savā turpmākajā komercdarbībā nepieļaut atkārtotu iepriekš minētā pārkāpuma izdarīšanu. Arī LAPK 1.panta pirmā daļa nosaka, ka *administratīvo pārkāpumu likumdošanas uzdevums ir aizsargāt sabiedrisko iekārtu, īpašumu, pilsoņu sociāli ekonomiskās, politiskās un*

personiskās tiesības un brīvības, kā arī komersantu, iestāžu un organizāciju tiesības un likumīgās intereses, noteikto pārvaldes kārtību, valsts un sabiedrisko kārtību, nostiprināt likumību, novērst tiesību pārkāpumus, audzināt pilsoņus likumu precīzas un stingras ievērošanas garā, ieaudzināt viņos cieņas pilnu attieksmi pret citu pilsoņu tiesībām, godu un pašcieņu, pret sadzīves noteikumiem, apzinīgu attieksmi pret saviem pienākumiem un atbildību sabiedrības priekšā, un juridiskajā literatūrā pausts viedoklis, ka soda kā piespiedu līdzekļa speciālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai administratīvā akta adresāts neizdarītu jaunus prettiesiskus nodarījumus. Soda ģenerālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai tos neizdarītu citas personas. (Māris Baltis. Iestādes rīcības brīvība un lietderības apsvērumi. Jurista Vārds, Nr.18(373), 17.05.2005.). Vienlaikus PTAC ņem vērā, ka saskaņā ar LAPK 22.pantu administratīvā soda piemērošanas mērķis ir arī audzināt personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, lai tā ievērotu likumus.

Ņemot vērā, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums un lietā nepastāv apstākļi, kas ir pamats lietvedības izbeigšanai (LAPK 239.pants), kā arī nepastāv apstākļi, lai nepiemērotu administratīvo sodu, un tā iemesla dēļ, lai atturētu pārkāpēju un citus tirgus dalībniekus no administratīvo pārkāpumu izdarīšanas, kā arī šādu pārkāpumu atkārtotā, nepieciešams Sabiedrībai piemērot administratīvo sodu.

Sabiedrība tiek saukta pie administratīvās atbildības par administratīvo pārkāpumu, par kuru administratīvais sods ir paredzēts LAPK 166.¹³ panta otrajā daļā – *par normatīvo aktu prasībām neatbilstošas reklāmas sniegšanu vai izplatīšanu.*

LAPK 32.panta pirmā daļa nosaka, ka *sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.* Saskaņā ar LAPK 166.¹³ panta otro daļu *par normatīvo aktu prasībām neatbilstošas reklāmas sniegšanu vai izplatīšanu - uzliek naudas sodu juridiskajām personām - no piecīp līdz desmit tūkstoš latiem.*

Lemjot par naudas soda piemērošanu, PTAC ņem vērā Administratīvā procesa likuma 5., 13.pantu un 66.panta pirmajā daļā minētos tiesību principus un lietderības apsvērumus, lai noteiktu lēmuma par personas sodīšanu piemērotību un atbilstību, konkrētajā gadījumā ievērojot samērību starp pie atbildības sauktā tirgus dalībnieka rīcību un tam uzliekamo ierobežojumu, kā arī patērētāju (visas sabiedrības) tiesiskās intereses, t.sk., tiesības saņemt normatīvajiem aktiem atbilstošu komercpraksi, un šo interešu aizskārumu, to, ka piemērojāmām sankcijām jābūt efektīvām un no pārkāpuma atkārtotā atturošām.

Izvērtējot administratīvās lietas materiālus, PTAC nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar LAPK 33.panta noteikumiem mīkstina atbildību par administratīvo pārkāpumu un nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar LAPK 34.pantu pastiprinātu atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Izvērtējot iepriekš minētos apstākļus, izdarītā pārkāpuma raksturu, Sabiedrības mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošo un pastiprinošo apstākļu neesamību, kā arī ievērojot vienlīdzības principu, PTAC uzskata, ka par normatīvo aktu prasībām neatbilstošas reklāmas sniegšanu Sabiedrībai ir uzliekams naudas sods Ls 500,00 apmērā, kas ir uzskatāms par samērīgu naudas sodu.

Izvērtējot lietas materiālus un izskatīšanā konstatētos apstākļus, pamatojoties uz LAPK 14.¹ pantu, 23.panta pirmās daļas 2.punktu, 32.panta pirmo un otro daļu, 35.panta otro daļu, 166.¹³ panta otro daļu, 215.⁴ pantu, 274.pantu, 275.panta pirmās

daļas 1.punktu, Administratīvā procesa likuma 5.pantu, 6.pantu, 12.pantu, 13.pantu un 66.panta pirmo daļu, Reklāmas likuma 6.panta pirmās daļas 3.punktu, NKAL 1.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, 2.pantu, 4.panta pirmo daļu, 4.panta otrās daļas 2.punktu, 9.panta pirmās daļas 1.punktu, 14.panta pirmo daļu un 15.panta trešo daļu, 15.panta astotās daļas 2. punktu, Reklāmas likuma 6.panta pirmās daļas 2.punktu, 15.panta ceturtais daļas 5.punktu,

n o l e m t s:

uzlikt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Pronets”,
juridiskā adrese: Raunas iela 58/7-154, Rīga
vienotās reģistrācijas numurs: 40003566530,
naudas sodu Ls 500,00 (pieci simti) apmērā.

uzdot sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Pronets”,
juridiskā adrese: Raunas iela 58/7-154, Rīga
vienotās reģistrācijas numurs: 40003566530,
tiesisku pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi, pārtraucot sniegt Reklāmu.

Pieņemto lēmumu SIA „Pronets” ir tiesības pārsūdzēt likumā paredzētajā kārtībā. Saskaņā ar NKAL 16.pantu un Reklāmas likuma 17.panta pirmo daļu uzraudzības iestādes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā Rīgā, Antonijas ielā 6 viena mēneša laikā no dienas, kad lēmums stājas spēkā. Lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

Direktores vietniece (paraksts)

B.Liepiņa

IZRAKSTS PAREIZS